

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsa tér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Idé intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:

öt-hasabos peltisor egyzeret beiktatásért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr. — Nyiltér 4 hasabos peltisorért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Idé kiadandó a lap anyagi részét illető minden közlemény ugymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahírdetmények.

A helynek rendületlenül légy híve szélbali! . . .

(z.) Mégis jó olyan publikumot birni, mint a mi jámbor szélsőbali publikumunk. Mert nagyon jámbor publikum ám az, méltóztassanak elhinni. Nincs olyan mameluk publikuma a világnak, mint a magyar szélbali, melynek ha azt írják Budapestről: A bal lábom állj! — Hát a bal lábom áll. A jobb lábom állj! Hát a jobb lábom áll. Ezt hídd! Hát ezt hídd! Azt hídd! Hát azt hídd!

Nincs több ilyen jámbor publikum a világon!

Méltóztatnak ugyanis emlékezni ama lovagias föllépésre, melyet a nagy Németh Bercezi, hogy neve a szélbali történelem lapjába arany betűkkel legyen börténem, a gyűlölt (!) kis Tisza Kálmánocskára ellen elkövetett, ki azóta sehogy sem bír a különben soha nem bírt tekintély uborkafájára felvergődni, sőt szegényének egész existenciájára Németh Goliáthnak nagylelkűségéhez van kötve, ki akkor fújja őt ki a miniszterelnöki székéből, mikor neki tetszik.

Ilyen kérkedő hangon irt akkor a szélbali hősi felfuvalkodottsággal bélelt vitéz lapja, a «Függetlenség», s habár sok kérkedő Goliáthot terített már földre egyegy Dávid, valamint a hetvenkedő cseh Máttyás király, a hetvenkedő olaszt meg Toldy Miklós, valamint a 48-iki harcok alatt Ridesel óriási németet a szikár huszárs kapitány Szabó: a «Függetlenség» mindazonáltal nem tanul, hanem mindig kérkedik és mindig heneveg, noha mindig porba sújtják, a hányzor csak összemérik vele a tollat.

Méltóztatnak rá emlékezni, hogy henevegét a multkor is: hogy így meg úgy ott hagyja Tiszát a szabadelvű párt Németh miatt; hogy a pártot már alig lehet visszatartani a széthullástól, a mi csakis rövid idők kérdése. — Ezzel a hetvenkedő beszéddel szemben idéztük aztán a «Pesti Napló» sorait, mely meg a fölött jajgatott: miszerint Tisza oly erősen áll az ő mamelukjai közt, hogy nem képes őt megingatni senki.

Hogy pedig a közönség melyik lapnak higgyen, a «Pesti Napló»-nak-e vagy a «Függetlenség»-nek, persze nem lehet ráparancsolni s így türellemmel kellett várni az időt, a mi szokás szerint felszokott deríteni mindent. A «Függetlenség» is ki-

aludván az ő nagy diadal mámorát Németh Goliáthnak elkövetett dicső tettei fölért, de meg el is felejtén már, hogy mit irt akkor az ő jámbor publikumának, ha pedig el nem felejtette is, hát mit neki a jámbor publikum! Annak azt kell hinnie, a mit ő elébe ad. Ir tehát mostanság, azon gyászír következtében, hogy t. i. Apponyi Goliáth is beadja a derekát és visszavonul, a következőképen:

«Mi, kik a függetlenségi eszméket képviseljük az országban, arra buzdítjuk, arra kérjük, azt követeljük az elveinket képviselő parlamenti tagoktól, hogy ha bár ez idő szerint nincs kilátás a győzelemre, álljanak ki erős meggyőződéssel a sorompóba, és küzdjenek ugy, mint eddig.»

«Welche Wendung durch Gottes Fügung!» — Sedán óta ilyen rövid idő alatt, ilyen hólyag hoppadást még nem láttunk! Csak tegnap volt még, mikor Németh Bercezi Tisza Kálmánt esupa tiszta nagylelkűségéből nem sőpörte ki az ő kétfelől vágó szakállával a miniszterelnöki székéből; még csak tegnap volt, mikor azt írta a «Függetlenség», hogy Tisza Kálmán nem tartható többé s ma már buzdít, kér és követel, hogy ha bár «ez idő szerint» nincs is kilátás a győzelemre, — a semmi közdelemről vissza nem riadó hazafias nagy férfiak el ne párologjanak az ő helyeikről valahogy!

«No kérem, hát ez aztán újságír! Ezt nevezik «közvéleményesítő»-nak! Ez az igazi «hony-hazafiai» hamis bankócsinálás, melyről a ki elfogadja ma, holnap már arra ér, hogy hamis. Ez az a hitelesített és patentirozott hazafiság, mely az ámtás szélvitorlát azonképen igazgatja, a mely képen a közönség fejét és eszét jobban elcsavarni véli! Es végre ez az a retentő szélbali szaporodás, melylyel Vasme-gyének elég hitegton neki gémberedett búcsujáróit kitesonk, kik akkor kerekednek vásárra, mikor a vásár már oszlani kezd.

Attól egybíránt ne féljen a «Függetlenség», hogy rendületlenül bús magyarjai a képviselői székeket elhagyják, mert a függetlenségi képviselők háromnegyed részének azon kívül nincsen számára hely, s ha azt a széket elhagyják, hát nem igen tudna máshová ülni. Ők tehát igen küzdeni fognak rendületlenül, mint eddig s a napi díjt felfogják szedni rendületlenül, mint eddig.

— A zágrábi fűntetéshez. A magyar pénzügyi bizottság tagjai ellen elkövetett botrányos tüntetés tettesei közül 10-et 2—8 napi fogságra itelek, egy jogászot az egyetemről kizártak. A horvát partománygyűlésnek a magyar országgyűlésre küldött tagjai kinyilatkoztatták, hogy mindaddig nem mennek Budapestre, míg a zágrábi községtanács a botrányt elítélő nyilatkozattal elégtetelt nem nyújt.

Hegedüs Sándor előadó beszéde a költségvetési vitában.

— A képviselőház január 12-iki ülésben — Tisztelt képviselő ház! Az 1882 évi állami költségvetés legnagyobb részben azon keretben mozog ugyan, melyben a megelőző évek költségvetései; de e keret sok irányban kitágítva lón. (Mozgás a szélből baloldalon.) Midőn a rendes kiadások 12, illetőleg a pénzügyi bizottság javaslata szerint egy áthelyezés következtében 8 millióval, a rendes bevételek 11 1/2 millióval nevezkednek az 1881-iki költségvetéshez képest, akkor elmondhatjuk, ha a beruházások 15 millióval való növekedésére rem is tekiünk, hogy államháztartásunk keretei az 1882-iki költségvetésben is tetemesen szélesedtek. A mint e jelentékeny számok egyesítve vannak előttünk, meglepnek, hogy ne mondjam megdöbbenetnek. Mert ha egyfelől államháztartásunk rendezése a főcélunk, ha másfelől terheink nagyságát érezzük: nem szabad elzárkóznunk azon meggyőződés és kötelesség elől, hogy kiadásaink fokozását lehetővé kerülj, bevételeink mesterseges emelését az állam polgárok kereseténél és fogyasztásánál nagyobb megterhelhetését csak a legszűkebb mértékben és a legóvatossággal szabad indítványoznunk és elfogadnunk.

Epen ezért, midőn a pénzügyi bizottság nevében, az 1882-iki évi állami költségvetést azon formában és keretben van szerencsém elfogadásra ajánlani, melyben előterjesztettem: legelőször azon magyarázattal tartozom a képviselőháznak, hogy mik főbb tényezői egyfelől a kiadások, másfelől a bevételek azon jelentékeny emelkedésének, melyek már a rendes költségvetésben oly nagy összeget eredményeznek.

Két megjegyzést kell előrebocsátanom. Egyik az, hogy az átmeneti kiadások és beruházások magyarázatát bocsátok, ez általános észrevételek alkalmával szükségesnek nem tartom; mert azok részben ismeretes ideiglenes természetű kiadások; részben a budapesti zónai és a vicinális vasutak építésével állnak összefüggésben; tehát speciális elbírálás alá tartoznak ugyan, de államháztartásunk általános irányzatához, allandó keretéhez, hogy úgy mondjam: jellemez nem tartoznak. A mily könnyen felvesszük azokat, ép oly könnyen szabadulunk lehetne azoktól. Es ezt állíthatom főleg azért mert rendes költségvetésünk épen az emeli ki, a régiebb költség-

vetésekkel szemben, hogy nem csak a status-quo fentartásáról gondoskodik; de fokozott mértékben a fejlődés lényeges tényezőit, valamint az államadósság egész terhét ideiglenes és végleges tételre helyezi — igen helyesen — egyaránt felöleli. Epen ez szolgál — előre bocsátom — magyarázatul a keretek tágulatának s a költségek szaporodásának is. De mielőtt ezek főbb csoportjaira rámutatnék, egy másik észrevételemet is bátor vagyok előrebocsátani, mely szintén költségvetésünk jellemzésére tartozik. És ez abban áll, hogy nem csak az 1875-ik évi előtti időben és nemcsak a főleg 1875 és 1878-ban történt adóemelések következtében, de allandóan, évről évre tapasztalható rendes bevételek és kiadásaink emelkedése, és ha 1875-től 1880-ig is átlag kiadásaink 8 millióval, bevételeink 9 millióval növekedtek.

Igaz ugyan, hogy az említett 6 évből a 3 elsőben a rendes kiadások nevezkedését inkább csak a rendkívüliekből való átvétel és az évi deficitek fedezéséből eredt teher okozza, míg a 3 utóbbiévben a 153 millió kölcsön conversiójának terhe, a boszniai kiadások kamatterhe és a vízvezeték által okozott kiadások is neveltek azokat, a mit azért említek meg, hogy rámutassak miszerint ezek is új kiadások, melyektől jövőben meg lehetünk kímélve; de a kiadások ez emelkedéséből az 1881 és 1882. előirányzatok közti emelkedés nagy összege is némi magyarázatot nyer és ha fenhagyja is az összehasonlítás az igazolás és indoklás szükségét minden egyes tételre nézve, legalább a bevételekre nézve meg van annak azon jogosultsága, hogy az előirányzat emelését bizonyos mértékig, több években tapasztalt bizonyos eredmények már általában is igazolják. De másfelől, az összehasonlítás egyszerűsíti arra ut, hogy ha államháztartásunkat rendezni akarjuk, akkor egyelőre a kiadások fokozatában szigorúbb korlátokat kell tartanunk és másfelől kedvezőbbé kell tennünk a kiadások és bevételek emelkedése közti arányokat, mert ha csaknem parallel haladnak azok, akkor soha sem fognak a mérleg helyreállításában találkozni.

A mi már az 1882. rendes költségvetés több kiadási tételét illeti, ezek közt a közpénzügyi kiadások 3 és félmillióval való emelkedése leginkább a vámbevevél feladati hiányból, erődítésekéből, valamint a törvényhozás által megszavazott beszállásos és katonai nyugdíj törvényből keletkezik. E tételnek magyarázatát nem bocsátok meg, midőn emelkedésüket jelzem, kötelességem az is megjegyezni, hogy a vámbevevél kiállítás helyezett emelése csökkenteni fogja e hiányt és hogy a kiadásoknak az erődítésekre fordított részén kívül, épen azon része emelkedik, mely mint a beszállásos költség, a városoknak napunk is jelentékeny pénzügyi erőseivel áll kapcsolatban. A mi a hadi kiadásoknak nehez terhelő nem von le ugyan semmit, de csökkent az azok meddőségét.

Az államadóssági kamatoknak 3 1/2 millióval növekedése csak látszólagos emelkedés.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Elster balgasága.

Angol regény.

Írta: Mrs. Wood Henry.

Fordította: T. M.-né.

ELSŐ KÖTET.

V. FEJEZET.

Féltékenység keletkezésében.

(Folytatás.)

— Szép barna szemmel és hajjal s bájos szelíd arccsal bir, igen szeretetreméltó kecses és vonzó teremtés, — vága vissza a gróf. — Tegnap maga ült, mert Arthur egy ház más részén volt, s Ashton asszony nem volt jelen, miután gyakran rosszul érzi magát s ki nem mehet. A doktor imaszékén zöld függönyök vannak.

— Ő közönséges kinézésű leány! — kiálta Mande s ez igaztalan szavak alatt — mert jól tudá hogy szavai hamisak — ajkai reszkettek.

— A nagy szultán főnejévé tehetné őt, de soha sem lesz belőle előkelő hölgy, sem modora sem kinézésére nézve.

— Halgass Mande — sivitott a grófné ki azzárni saját gyengeségeinek elágrásvolt átlátá, hogy így felvidulás csak hátrányára szolgál s az gróf jelenlegi arckifejezése

sem tetszett neki. — Hartledon ön úgy beszél mintha már Ashton asszonnyal beszélt volna.

Legelső teendőm megérkezésém után őket meglátogatni, felel vissza a gróf. — Tegnap delután ott voltam miattam ön oly kegyesen tudakolt utánam s aggodalmasan kérdé mi lett belőlem. Meglehető sok időm voltam ott. Gyorsan repül az idő ha Annával összejövök.

— Mi a szerelmet vaknak képzeljük; mondá Mande, kétségbeesésében nem birta tovább hallgatni.

— Valóban ön nem látszik észre venni, hogy az a leány igazi ábrándképe lehet közönséges embereknek.

Erre egy kis csend állt be. Az özvegy grófné tájékozó dühvel fordult leányához, és Elster Percival elhagyta a szobát.

— Mande, — folytató a gróf, — sajnálom de önnnek azt kell mondanom hogy ön magát lealacsonyította.

— Szépen köszönöm, — felelt Mande indulatosan; — talán az által hogy kimondám véleményem Ashton Annára nézve?

— Epen az által. Ön felindulva kergető el Percivalt.

— Ő is az Ashton Anna pártjához tartozik, s a való neki is oly nehezen esik mint önnnek? — viszonzá Mande láthatólag, sarkastikus hidegség után küzdve.

— Szavai Percivalra igen kellemetlenül hathattak, mert ő Anna jegyese.

— Valóban? Percival valóban el van vele jegyezve, — riadt fel a grófné még nagyobbul, s tömpe orrával és festett arccal a levegőben felnézett, Mande szeméi is megvilantak. — Hallottam, hogy valakivel elvan je-

gyezve; de a fiatalabb fiukról keveset beszélnek.

— Percival még mielőtt elment jegyezte el magát. Megkapja-e vagy nem az más kérdés.

— A ki őt halja Hartledon azt híhetné hogy ön érdeklődik Anna iránt. — Kiálta lady Kirtton, de homlokáról a ráncok elmúltak és hangja mézédességgé volt. — Ön vigyázzabb lehetett volna.

— Vigyázzabb! Hogyan? Én Annát jobban szeretem és becsülöm mint akár kit a világon. Ne siettel volna csak Percival oly nagyon, nem tudom ha most nem én foglalnám-e le Annát, — tévé hozzá nevetve. — Daczára ennek nem az én hibám lesz, ha Percival meg nem kapja.

A grófné nem s ólt semmit. Jobbnak látta a dolgot egészen abba hagyni. Kevelen vitorlázott ki a szobából, s magokra hagyta őket, ah! ezt oly szívesen tette.

— Nem méltóságán alatti-e egy Elsternek egy falusi lelkész leányát nőül venni? — kérdé Mande miattam szívét idegenszerű keserűség nyitotta át.

— Már mondám egyszer Mande, hogy az Ashtonak velünk egy állásba vannak Ashton igen büszke, sok év óta theologiai tudor, előkelő származású és jelentékeny magány vagyonnal bir.

— Ön úgy emelte! én nevelőjét?

— Nevelő! Mande! én csak azt mondtam, hogy fiatal korunkba tulajdonképen ő volt nevelőnk. Az volttem általa, hogy ő vezetett a jora megengedte Georg és Percivalnak hogy nálá dolgozzanak, s tanulmányaiknak egy bizonyos irányt adott; s mind ezt egyedül atyáuk

iránti szeretet és barátságból. Dr. Ashton fizetett nevelő! — kiálta nevetve a gróf. — Dr. Ashton egyszerű falusi lelkész! S ha valóban az volna is, kicsoda Percival, hogy azon fennakadjon.

— Az igen tisztelt Elster Percival ur.

— Igen tisztelt! Percival egy javíthatlan pazarió, semmi egyéb. Hányzor segítém már labra s hányzor esik el ismét. Atyám egy álláshoz segítette. Attaché lett Párisban, aztán Bécsben mily jó kilitásai voltak, s végre se vitte semmire. Nem lehet másként lehetetlen őt nem szeretni, ő egy jólelkű vonzó és szelíd fiatal ember, de bizonytalansággal csillagzat alatt született. — Elster balgasága.

— Percival jövőben sem fog valamire menni, sajálom Ashton kisasszonyt ha eddig várni akar, még Percival valami állásba jön.

— Ő meg fogja tenni! szenvedélyesen szereti Percivalt teljes odaadással. Ő egész életén keresztül várna, s boldog le ne ha csak olykor-olykor láthatná.

— Mint egy csillagász valami bolygót, nevetett fel lady Mande; Percival nem érdemes ily szeretetre.

— Egészbe véve nem rossz ember, ellenkezőleg. Valóban mindnyájan ösmerjük föhibáját — határozatlanság. Egy gyermek képes volna őt jóra vezetni. — Elster balgasága! — Az volna legnagyobb szerencséje bizonytalanság, az volna az ő befolyása alatt javulna meg. Csak dr. Ashton rá lehetne bízni, hogy a dolgot ez oldalról tekintse:

— Nem megy az?

(Mozgás a szélsőbalon.) Mert a törlesztés zimen beállott felmúlt szaporodás, továbbá a társulatok által megterített tiszai kölcsönnek 1 milliónyi emelkedése és a budapesti zionyi vasút terhének 925,000 forintnyi intercalaris kamata, a fedezetben is szerepel, úgy hogy az államadosság terhének tiszta emelkedése az egy milliót sem éri el, a mit természetesen annak köszönhetünk, hogy a 6%-os aranyjádék konverziója következtében már is 1,637,000 forint kamat-megtakarítást értünk el, noha a műveletnek csak közepén vagyunk. A mi egyfelől sokkal kedvezőbb színben tünteti fel ezt, mint a milyenre számítánk és másfelől, a jövőre is, ha pénzpiac helyzete kedvező lesz, jelentékeny kamatmegtakarítást helyez ez cimen kilátásba. De egyszersmind jöveint ez a körülmény arra is, hogy nagy vállalatoktól tartózkodjunk, mert ezek államadosságunk kamatterhét akkor is emelik, mikor a conversio eredménye már fel lesz említve.

A többi kiadások tehát nemcsak a 29 milliónyi beruházás, hanem körülbelül 5 milliónyi emelkedés csak a rendes kiadások közt már az állami élet nem meddő terheiből, de kulturális tevékenységéből származnak. Azért növekszik a közmunka-miniszter rendes kiadása két és fél millióval, mert vízművekre és vasút-üzemre jóval többet fordítunk: azért nő a pénzügyminiszter kiadása 1 millió 800 ezer forinttal, mert a fémhányászatnál, vasműveknél és fémkohászatnál, dohányüzemnél sokkal nagyobb tevékenységet fejt ki az állam; azért nő a földművelési, ipar- és közoktatási célokra a kiadás mintegy 650,000 frttal, mert sokkal több teendő és intézményeinknek sokkal erősebb fejlesztését karoltuk fel, mint eddig.

Ezekből kitűnik, hogy honnan ered kiadásaink növekedése Lesz alkalma a képviselőháznak azokat nemcsak így általánosan és keresztszámokban, de tételtől tételre vizsgálni. E számokat itt csak annak bizonyítására hoztam fel, hogy nagy részben úgy az államadossági teher, mint a folyó kiadások növekedése az állam növekedése az állam kulturális közgazdasági tevékenységével áll kapcsolatban, melyeknek bizonyára lehet az államháztartási mérleg érdekében szűkebb és tágabb korlátokat szabni, de a melyek hasznosan felhasználva, nem meddő terhet, sőt fejlődést biztosító beruházást képeznek már a rendes kiadások keretében is.

A bevételek emelkedését nem újabb adóemelés okozza; a már megszavazott törvények következménye és a fejlődés kétségbevonhatatlan eredménye az. Ezért az egyes adóknál csak azt a változást tapasztaljuk, a mi a szállítási adó új tételének egész évi alkalmazásából és a hadmentességi adónak rendelkezésére fordításából keletkezik; és ha a fogyasztási adók különböző czimein csaknem 3 millióval növelhetjük bevételeinket; ez nem új adótételből, de a régiek sikeresebb alkalmazásából és a visszatérítés fejlődéséből keletkezik. Ép így a fejlődés eredménye az, ha a vasutat, a postát, az állami gépjárműket többet jövedelmeznek úgy, hogy most már constatalhatjuk azt, hogy egyes terheink mellett, más közvetett vagy közvetlen állami bevételeink is jelentékeny összegekkel járhatnak az államkiadások fedezéséhez.

Ha tehát kiadásaink közt a kulturális irányú, bevételeink közt az adóterhen kívüli bevételek szaporodása észlelhető: ez mindenestre oly fejlődés állami életünknek, mely a jövőre nézve is biztató jeleket tár fel, nemcsak fejlődésünk tényezői és biztosítékai tekintetében; de államháztartásunk merlegére és terheink elviselhetőségére nézve is.

De a fejlődés minden kedvező jele és szükségének teljes érzete mellett sem fojthatjuk el aggodalmunkat azon nagy terhekkel szemben, melyek azzal járnak és azon nagy követelményekkel szemben, melyekkel élünk áll az a jelentékeny, államháztartási hiány, mely a mérleg eredménye. Mert ha akár az 1882-ik évi költségvetésnek még fedezetlenül maradt 26 milliónyi hiányát, akár pedig ezzel együtt általában a hitelművelet utján fedezendő 49

millióra menő összeget tekintjük: ez az összeg mindenestre oly nehézként tünteti fel az államháztartás rendezését, ha csak az eddigi eljárást és az eddigi eszközöket csak az eddigi mértékben alkalmazzuk, hogy okvetlen kötelességünk arra gondolni, hogy jövőre kiadásaink emelkedését lehető szűk korlátok közé szorítsuk; bevételeink fokozását pedig még nagyobb mértékben idézzük elő. Ne feledjük el azt, hogy a vasutépítés és államiváratel terén nagy mértékben — a nemzetközi versenyképesség szükségére által üzetve — haladtunk előre; hogy e téren kényszerűség nélkül költségeink nem kell; ne feledjük el, hogy a hadügyi kiadásokra, nem szabad, hogy egyéb kényszerítsen. nemzetközi béke idején is, mint a többi államoknak jobb utra terelendő irányával szemben lehető helytállás; hogy a befektetések nem oly rögtön jövedelmeznek, — hogy terühük egy részét, sőt a nélkülözhetőkét általában a jövő nemzedekre ne hátrahatók és különösen ne feledjük el, hogy ha javultak is hitelviszonyaink, pénzügyeink nem állanak ott, hogy veszély nélkül szaporíthatók a kormányzati kiadásokat. Parlamentaris országban kormány és országgyűlés sokkal inkább hatása alatt áll a közvéleménynek, hogysem ez korlátokat ne szabhatna azon vágyaknak, melyek vidéki, vagy személyi érdekekből, az államháztartás merlegének rovására újabb költségeket akarnának.

Az hiszem, hogy a pénzügyi bizottság sokkal inkább hódolt a f. évi költségvetés tárgyalása alkalmával is, a méltányos igényeknek, hogy sem feljogosítva ne lenne e figyelemzetre és e kérésre.

De másfelől épen azért, mert a kiadások még csak fejlődnek a fejlődés természetes törvényeivel fogva is; a bevételek megfelelő sőt a pénzügyi rendezés érdekében, sokkal nagyobb fejlesztéséről kell gondoskodnunk; és minthogy erre az egyes adók tere, főleg jelenlegi nemzetközi és nemzetgazdasági viszonyaink közt, alig alkalmas, a közvetett adók nagyobb mérvű fejlesztésének eszméjével kell megbarátkoznunk. Adóinkat eléggé emeltük. Kötelességem azonban másfélfelelemelni azt, hogy az adókat nemcsak emeltük és szaporítottuk, de némely intézkedésekkel könnyítettük is azokat. Mert a pénzügyi adók megszüntetése, az illeték késedelmi kamatának korlátozása, az ingatlanok 10 éven belüli forgalmának illeték tekintetében való kedvezményezése és a jelzálog kölcsönök konverziójának helyeg és illetékmentessége tetele: egy pár milliónyi jövedelemtől fosztá meg az államot. És ha a nemzetgazdasági okok e változásokat adórendszerünkben szükségessé tették, bizonyára pénzügyi kényszerűség hajt arra és nemzetgazdasági szellem tilt attól, hogy ezek helyett és a többi hiány csökkentésére is a vámvédelmeket fokozzuk, hogy a fogyasztási cikkeket megadóztatassuk és az eddigi termelési adókat jövedelmezőbbekké tegyük. A pénzügyminiszter ur némi részben ez irányú kíván megfelelni, midőn a megfelelő törvényjavaslatokat kilátásba helyezte, részben már be is nyújtta. Midőn azok előtűntek lesznek, akkor lesz alkalom megbirálni, hogy mennyiben szükségesek és mennyiben célszerűek azok, de annak szükségét előre kell hangsúlyoznom, hogy jövedelmeinket e téren fokoznunk kell. Más országok pénzügyi tapasztalatai és saját pénzügyi helyzetünk győznek meg arról, hogy e téren kell keresnünk államháztartásunk rendezésének legfőbb tényezőit, mert akár a bevételek különböző ágai közt arányokat, akár a fogyasztási mérvetek hasonlítások össze, nemcsak a külföldi előhaladottabb országokban, de egyszerűbb életviszonyok közt levő országokban is, ha ezekkel állítjuk szembe a mi bevételi arányainkat: meg kell győződnünk arról, hogy e téren még hátra vagyunk.

Nem akarok semmit szem elől tévesztetni, jól ösmerem azon korlátokat, melyeket a vámtérlet közössége, gyártási rosz viszonyaink és a lakosság miveltégi foka elénkbe szabnak. De a gyakorlati politika terén akárk maradni és a költségvetési vitát csak égett múltán előfordulható közjogi vagy közgazdasági kérdésekkel

eredménytelenül és céltalanul összekevernem akarván: csak az adott térnek művelésére kelle a figyelmet felhívnom, csak ennek korlátai közt fejezem ki ez irányban meggyőződésemet.

És ha helyzetünket gyakorlatilag, elfogulatlanul fogjuk fel és itéljük meg, akkor államháztartásunk jelen helyzetét épen azért fogjuk a jövő szempontból is elfogadhatónak és biztatónak tekinteni, mert annyi kulturális erőt táplál és annyi pénzügyi forrás fejlődését mutatja maga az államélet, hogyha költségeinkben kellő határokat és a jövedelmi források megállapításában kellő elfogulatlanságot tanusítunk: nemzetgazdasági és kulturális fejlődésünket, pénzügyeink rendezése mellett is biztosíthatjuk. E nehéz feladatok megoldására a helyzet által megengedett mértékig terjedő komoly kísérlet e költségvetésben is megvan és ezért azt elfogadásra ajánlom. (Helyeslés jöbbséggel.)

A Bizony-ügy.

Bizony Miklós végrendeletét hagyott hátra azonkívül a tényállást leirta két példányban; az egyiket fiának hagyta, ki jelenleg egyéves önkéntes, a másikat pedig egyik rokonának, Bay Barnabás országgyűlési képviselőnek. Ez utóbbi a tényállást Bizony följegyzései nyomán azonnal közölte a miniszterelnökkel, mire a miniszterelnök közölnetét fejezte ki a közleményért, s egyszersmind megígérte, hogy a büntetés Bizony haláláért nem marad el.

A tényállás Bizony följegyzései szerint a következő: Mikor Bizony riedburgi Meduna lovagnál a miatt panaszkodott, hogy a ddsidások elhordják szénáját, a tiszt nem felelt neki semmit, hanem megparancsolta lengyelül katonáinak, hogy az öreg embert verjék meg. Ezek engedelmessétek, az öreg földre vetették s bottal megverték. Bizony azonnal jelentést tett a Nyeken állomásozó törzstisztnél, mire az a sértőt és sértettet kibékítette egymással. A békülésre az tette hajlandóvá Bizonyt, mert azt hitte, hogy az ügy, ha kitűnődik, nagyon fog ártani fiának, ki ő rendkívül szeretett. Azért hallgatott a vizsgálóbíró előtt is, s mikor egy ellenzéki lap szerkesztője adatokat kért tőle, hogy azok alapján fényes elégtételt szerezzenek neki, ő minden felvilágosítást megtagadott, „hogy ő miatta sem nyilvános botrányra ne legyen, s hogy a kormány lássa, miszerint a haza benne egy hű fiát bírja, ki a legnagyobb gyalázatot is elefelelt a hazáért.”

A tiszt, mint a „Pester Lloyd” írja, Bécsből egy honvédtiszt által iratott neki egy esdeklő levelet, hogy hallgasson az egész ügyről, mert ő (a tiszt), atyja és családja nem élne túl a büntetést, mit a katonai törvények rámenének. Mivel a közvélemény mind hangosabban követelte a bűnös megbüntetését. Bizony rendezte ügyeit, s agyonlőtte magát.

Más oldalról azt írják, hogy ez ügyben a leghtelesebb felvilágosítást adhatnak Steiner Gábor honvéd főhadnagy, a ki azon időben Bizony házában volt elszállásolva s jelenleg a bécsi intendaturai tanfolyam hallgatója és Strauss Adolf honvédtiszt. Az utóbbi mint vezérkari tiszt volt Nyeken Ghyecz tábornok mellé beosztva s ő vette fel az esetről Bizonyról a jegyzőkönyvet. A két honvédtiszt azért nem tett az esetről hivatalos jelentést, mivel a hadgyakorlatok akkor vették kezdetüket s a közvélemény az akkor napirenden levő Göczel-Lendl ügy által különben is nagyon fel volt izgatta. Ők voltak azok, akik Bizonyt rábírták, hogy sértőjét Riedburgi lovag Meduna Jánossal kibéküljön. A mondott időben az V. ddsidás ezred a 40 ik honvédhadosztályba volt beosztva.

A Bocche és Krivoscic.

Ha kedvező időjárás mellett szállunk az osztrák-magyar Lloyd-társulat gőzösér, hogy az

egykor köztársaság, jelenleg egyszerű partváros, Ragusa kikötőjét s a nyaralók által környezett, barátságos Gravozaot elhagyjuk, alig öt órai haladás után az öbölben, a Bocceben vagyunk. A rómaiak által Sinus Rhyonicusnak nevezett kattarói öböl ez, melyet füstös romok, buján viruló fák és szőlők tarkáznak. Minden jel arról beszél, hogy az egykori kultúra szétulása idegen népek tüze és vasa által idéztetett elő, s a bennlakók folyvást igyekeznek azt kitartározni, vagy legalább a gazdag természet munkáját meg nem gátolni. E romok beszélnek Dalmácia történelméről.

A Bocceban vagyunk, melynek lakói feleslegesnek tartják a kultúrát, az emberi tudomány és ügyesség haladásait; ők voltak azok, kik 1806-ban az oroszokkal és montenegróakkal egyesülve, sziveskedtek Dalmácia partjain évszázadok fíradózsáit megsemmisíteni. A kattarói öböl torkolata alkotja a világ egyik legkitűnőbb kikötőjének bejáratát, ezt egész sereg imponáló erőd védi, melyeket az osztrák uralom alatt építettek, megvédendők a monarchia egyik drágaságát, a tengerpartokat. Közük a legkiválóbb az északon fekvő, százötven láb magasságban négy terrasszal elterülő erőd, melyet egy egész mozsár úteg véd, — az ismert nevű Punta d'Ostro.

Tán nem is egészen megnyugtató dolog lesz, ha az általános védőtelezesség, annak-talások és okkupációk korában a szives olvasó előtt a Bocche di Kattaro teménytelen erődítéseit emlegetjük. Az ezredek egymás után vonulnak le, jó kedvvel még most, mert nem tudják, mit tesz az, oly hegyes tájon, fel vad népek ellen harcolni, különösen télen, de miután ez erődök és várakos nevei gyakran előfordulnak a lapokban, némi tájékoztatást kell róluk nyújtani.

Kattaró tengeröblét öt medence alkotja, ezek között jelenleg a legjelentékenyebb a rianói. Az első medence Lusziza felszigetig nyúlik, melyen a hasonnevű erőd fekszik a hozzátartozó cölöpvárral és a Kaballa üteg. A másodikat a togiai öböl alkotja, a legkiválóbb parti helyiség Castelnuovo, melynek dus történelme van. Egykor Herzegovina főhely volt e város, azért még most is Erzegovinának hívják a bocchéket. A város maga romszerű várfallal körvezeve, földréngés által megrongált két erőddel bír, egy kis magaslaton fekszik a tekintélyes külsejű Spagnol erőd, körbástyákkal ellátott szabályos négyszög alakban. Nevét építőitől, a spanyoloktól nyerte, kik 1557-ben kezdték építését, akkor a törökök elkergették őket, később megint neki láttak s 1667-ig bírták ez erődöt. Ekkor aztán a venecziei szövetségesei, a máltaí lovagok dobták ki fészkukból a spanyolokat.

A Megline felé vezető uton, San Savino nevű görög klastrom fekszik. E zárda kertjében áll azon híres narancsfa, mely gyakran több száz gyümölcs alatt görnyed. Illatától körülötte gyűmölcs fel a Porto Rose erődre, melynek fekvése a legmegragadóbb szépségű, mit csak képzelni lehet. A hegyoldalt felmagasságra mindenütt olajfák és szőlő borítja, a partot pedig csodás nagyságu viruló agavék és olcanderek tarkítják, míg följük sycamokok és palántok terjesztik sötét lombozataikat. Megintől nem messze történt az, hogy az őrhajó kapitánya Gröller, a partra ment sétálni. Ott egy csapat fegyveres bennlakóra bukkant, kik „munkára”, azaz rablásra indultak. Alkalmatlannak vették a derek haramiak az ott lábatlanokdó tisztet, megölni nem akarták, füléinek és orrának is megkegyelmezték, összesen tehát egész meztelenre vetkeztek le s egy fához kötözve ott hagyták. Több órai vergődés után szabadították meg az arrá menők a szegény kapitányt, igen kevésbé irigylendő helyzetéből.

A harmadik medence bejáratát a komburri tengerszoros képezi, ez a legnagyobb s teodói öböl névvel bír. Ebből a Catenán keresztül jutunk a rianói öbölbe, a Krivoscic (Krivo seje — görbe csigolya) kulcsához. (Catenának azon lánczról neveztek el a szorost,

— Ugy gondolja — s azt hiszem jogosan hogy Percival házassága előtt tehete egy próbát határozottsággal, s ne várna a menyegző utáni. Nem jön talán arra, hogy elválassza, vagy még nagyon soká halassza, de körülményes számadást kér Percival urtól, folytatott életmódjáról, s én azt hiszem, hogy Percivalnak sejtelle volt arról, és azért huzza eddig ide jövetelét.

— Mi történet most?
— Alig tudom magam is. Percival nem bizalmas hozzám s nem láthatom tisztán, mint állnak a dolgok. Hogy adósságai vannak, az bizonyos; de hogy —

— Az nagy mennyiségben van mindig, — vága közbe Mande.

— Helyes. Midőn atyám meghalt, Percival öröksége három negyedét adósságba fizzate s senki sem érté, mint csinálta azokat. A legrosszabb az, hogy tudtán kívül jön kellemtelenségekbe, mások vonják bele. Mi ezt nem nevezünk sem Elster botlásai, sem Elster véségeinek, hanem egyedül Elster balg a s á g a n k. En nem hiszem, hogy Percival egész életét át csak egyszer csinált volna akarattal roszat. Önző emberek vették hatalmukba, könnyelmű pájtások, kik fejfel rohannak le a hegyről és Percival képtelen nem-et mondani, erre s arra huzatik s velők esik a sárba s talán ő adja meg az árát mind a maga, mind barátjai boldogságainak. Hiszik ön a szerencsében Mande?

— A szerencsében? — kérdé Mande e váratlan kérdésre, felpillantva. — En nem tudom.

— En hiszek benne. Hiszem, hogy az

egyik szerencsés, a másik szerencsétlen esilgazat alatt születik. Percival az utóbbiakhoz tartozik. Soha sincs szerencséje. Ha lábra állítják, rögtön elesik ismét. Nem emlékszem rá, hogy Percivalnak valaha szerencséje lett volna. Scotiában a karjával volt baja. On talán kinevelt engem Mande; de többször átvillámlik fejemben a gondolat, hogy még e dologban — Ashton Annával — is éri szerencsétlenség. Bizonynyal ha ebben segíthetek, már Anna végett is mindent elkövetek.

— Ön, mint látszik, igen sokat bajlódik Annával, — veté közbe Mande, mialatt arczába ismét haragpirt volt látható.

— Igen, mint Percival jövendő nejevel. En Annát mindenek felett szeretem. Mi mindnyáján szeretik őt. Őnek is tetszeni fog, ha még ismeri. Anyám utolsó betegségében jobban ápolta Anna, mint Laura nővérem.

— Ha ön valaha megöskülne, neje talán nem nagy örömmel hallgatná öntől Ashton Anna ily lelkesült magasztalását, — felelt lady Mande, szorgalmasan rajzolja s égő arcát majdnem egészen munkájára hajtva.

— Nem nagy örömmel hallgatná? Azt hiszem, nem lesz oly balga, hogy azt tegye. Nem lesz-e Anna öcsém neje? Azt hiszi talán, hogy valami más okból beszéltem így Annáról? Ön bizonyosan almodott Mande!

Lady Mande maga is azt kívánta. A gróf kivevé szivarját szájból s egy tollkést tánczoltatott tenyerében, aztán ismét szivarozni kezdett.

— Az az idő még messze van, Mande. Sok év fog még eddig elmúlni, míg én ma-

gam egy nőhöz leköttöm, vagy csak rá gondolk is, hogy azt tegyem.

Mande szíve fájdalmasan vonaglott, mialatt ezt kérdé: S miért nem?

— Mert épen oly kevéssé tomboltam még ki magam, mint Percival; csakhogy az én dolgamról nem beszélnek, mert nekem van annyi pénzem, hogy a hallgatást megfizethetem, Percival ellenben nem teheti. Legelőbb is egy nekem való leányt kellene találnom, hogy gondolhassak a házasságra. S még eddig nem volt rá eset.

Lady Mande e feleletért munkájánál keresett kárpótlást. Egy fát rajzolt kémény helyett s rajzóját okolta érte.

— Nagy mulatságomra szolgál, mióta visszajöttem barangolásomból, az öreg hölgyeket vizsgálni s őket hallgatni. Mindnyáján meg akarják Hartledon lordot fogni s mind egyik legalkalmasabb családoknak tartja saját ellenállhatatlan leányát. Csak halászszanak, ha kedvök telik benne, az mit sem tesz. Nekik örömköre szolgál s én nem érzem magam roszabul mellette. Néha nevetek is magamon, mert még bajba keveredhetnek, hogy vagy saját ígéretnek esek áldozatul, vagy meg kell szegnem azt. Ne lett volna csak Anna, Percival már vagy százszor elvesztette volna fejét a westminsteri szépek között; és valóban csoda, hogy egy is nem történt meg vele egypárszor.

— Nem, szép hölgyeim, szépen köszönöm, de még nem vagyok kéré.

— Miért mondja ön mindezeket nekem? — kérdi lady Mande, felül alétan.

— Nem akarja ön hallani? Hiszen ön

családtag, azért önnek elmondhatom. Ha kinyitná szemeit, ön is nevetne Mande. Jelenleg is vannak egyesek a háznál, kik — megállt s hangosan felnevetett.

— En nem szeretem azt hallgatni, — mondá szenvedélyesen Mande. — Ne beszéljen tovább e tárgyrol.

A gróf ránezett, bocsánatot kért és szivarozva elhagyá a szobát. Lady Mande sötéten rajzolására dobá rajzóját s össze-vissza huzgálá fekete vonásokkal, a tájképen arca e perczen igen rutul nézett ki s indulatosan kérdé önmagát:

— Miért mondja ezeket nekem? En ránczolt-e? Talán észrevette, mennyire szeretem és hogy vén önző anyám egyike a legszorgalmasabb halászoknak? és hogy —

— Ugyan mit csinált munkáddal Mande?

— Ah, jölkentem vele. Ma nem vagyok oly szeszélybe, hogy rajzoljak, mama.

— S mily vadul nézsz ki, — folytató tovább a grófné, ki Manderá nézve, a legalkalmatlanabb időben lépett a szobába, de már nála ez szokás volt, épen a legrosszabb pillanatban előtolakodni. — S épen ez az a rajz, melyre Hartledon kért meg, hogy részére rajzold le azon régi festményt után.

— Megteheti maga, ha birni akarja.

— Hol van Hartledon?

— Nem tudom. Elment.

— Megbántott, megsértett téged. — Beszélj!

(Folyt. köv.)

melylyel a szélességű tiben két kis és a San G uralkja a sz van azon hi zek össze sz zeti ügyeik

A Catastro felett szemkötő fedag város. kodott folyó széről nagy Midőn a Boc el az osztrá raesről a r zászlot, — ták el.

E part több erődöt ban a San környezett idegen csap madásai ellen herci ut hivatásában nyi magassá

Az ed hajok vissza part erődít Dalmácia l racs is e kább festői többé nem

Ezen 1877-ik évj illetőleg H tenegróval azonban mo negróval é borgatták b ran és több erődöt pról kataszteri f tek elő; de foglathatták nek, mivel Mióta azon kataszteri f A harczágya háboruban védelem ut

E hatott a magu közül őt u Budua közl keresztlé egy czekek által erődnek is kelők a mo ták meg, d ség által a tett vissza.

A kel államokba egyikét egy zók: Cosma Prezjeka.

Az első tanak megk latalának. V Kattaró bír vedne az kényes szí sajatos volt védművek anyag hiány miatt melyek sabbtán kép gazdag arra szeres vára telepekkel terepen az kellőleg f

A riza országgrész ano, a róm lakossal bir den időben központja, melyben an különösen b nak azt ad indultak ki 1840-ben, i hetének. A egy olyan k narchiánk r udóp mindig tudományán

Tegna párbaja" k A dar Hársf nesztinet, k Ernestine szanyerje K lenálásán r Ernestinén kit szeret boszu végh fiatal mérn igér Cserla nak a fia, l által, hogy a nyilvános Ernestine man Cserla szevasárlása külföldre sz

Kettős nesztineet - ban Kalmán

SINGER, HOWE, WEHLER és WILSON

ÚJ VARRÓGÉPEK
mintegy 25 darab

gyári áron alól eladók

FRIED JAKABNÁL.
Bádogos-utca, gróf Degenfeld-ház alatt.

A vásár tartama alatt Széchény-utcán egy fasátorban

NAGYRAKTÁR

japáni fa-árúkból, u. m.:
thea-asztal thea tartó dobozok, ékszer szekrények, dolgozó asztalkák, etagere stb. — Továbbá keleti

d i s z m ű - á r ú k,

u. m. dohányszelenczék szivar- és szivarka szipkák, gyümölcs és csemege tálcák, keztüartatók és száz másféle házi és piperetárgyak.

PÁRISI DOLGOZÓ KOSÁRKA
flórenczi szalmából.

Gaston P.
Párisból.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Ács Gábor végrehajthatónak H. V. Pércs községe végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében lefoglalt, a v. pércsi 78. sz. tkvben. A. I. a'atti házak, szántó és kaszálóföldek 42,871 frt becsértékben, az A. II. alatti 223 ftra, továbbá a v. pércsi 304. sz. tkvben. 1000 ftra, a bánházi, n. fülepi pusztai 1-88 sz. tkvben, 1-255. részletszámok alatti 40,000 ftra, együtt 84,094 ftra becsült ingatlanok az 1882. évi mártius hó 15. ik napján d. e. 9 órakor mint első, és 1882. évi április hó 15. ik napján d. e. 9 órakor mint második határidőben V. Pércs községében, Török Péter végrehajtó által megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladni fognak u. m.

1. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtokok nem fognak eladni.
2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% és pedig az árverés alá kitűzendő, külön külön is árverelhető ingatlanok becsárához képest készpénzben, vagy óvadékos papírban a kiküldött kezéhez letenni.
3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számított 3, 6, 9 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokba lépénapjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszéknek lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi része a kir. tszéknek és kiküldött végrehajtonál megteudható.

Felhívtnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy e részbeni kereseteket a hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététel napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszéknek nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Keit Debreczenben, a kir. tszék mint tkv. hatóságnak 1881. évi decz. 31-én tartott üléséből.

Szögyényi elnök. Bay, jgyz.

KERTI PAVILLON.

A debreczeni iparkiallitáson természetben kiállított s első díszokmányyal kitüntetett török izlésű

KERTI PAVILLON,

mely könnyen szétszedhető s bárhova elszállítható, készpénz fizetés mellett jutányos áron eladó, nagysága: 4 méter széles, 6 méter magas, háromszor befestve, négy felső világító üvegablakkal és négy drb kettőfelé nyíló ajtóval, 4 oldallal, czimpléhvél befedve. Az elszállítás költségei a határon kívül a vevőt, a felállítás azonban az eladót illeti.

Értekezhetni a tulajdonos **Kerékjártó József** ácsmesterrel, Debreczen, kis-czegléd-utca 155 sz. a.

Ugyanott igen csinos és olcsó **fa-kerti lóczák** kaphatók és megrendelhetők, valamint bármiféle építkezési ácsmunkák felvállaltatnak.

Bor- és sörméresi jog bérbeadó.

Derecskén, a főútcán három koresma és az ugynevezett **csárda** állással együtt április 1-től 3 évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni: **Mandel Jakab** birtokossal és **Fülöp Ábrahám** bérlővel.

FÉRFI-DIVAT-TEREM DEBRECZEN

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

FÉRFI-DIVAT-RAKTÁRAMAT

a jelen őszi és közelgő téli időnyre a legújabb divatú

FÉRFI-ÉS FIU-RUHÁKKAL,
kalapokkal, nyakkendőkkel,
j. minőségű és c. inos formájú

FÉRFI CZIPÓKKEL
és minden e szakmába vágó

FEHÉRNEMŰ és DIVAT-CZIKKEKKEL,
valamint

ujjévi ajándkoknak

való készre és izletes árukkal dúsán elláttam. Számos látogatást kér

ROTT S.

PIAC-UTCA TAKARÉK PÉNZTÁR ÉPÜLET.

1000 FORINT

jutalomban részestáron hogy, ki

SZEPLŐ ELLENI BALZSAMOM

használatát után, ugye szeplőt, — mint a máj és terhesség okozta, valamint napuüti foltokat és általában minden az arczbört elékelenítő szinezést el nem vesztí. — Küldetik tégelyekben 2 frt 10 kr utánvét mellett.

Haj az arczon.

Hogy a feltűnő helyeken levő hajat annyira kiirthasuk, hogy az ne nőhessen ismét ki, mai napig csak szép óhaj maradt, miután eddig egyetlen szer sem elégítő ki. Tehát csak azon szer fog „feltűnőst” okozni, mely nemcsak a hajat irtja ki, hanem a kinövést is meggátolja. Anynyival is inkább, miután a sikerért teljes garantiát vállalok, amennyiben kötelezem magam, a nem sikerülés esetében a teljes összeg megtérítésére. Egy kis üveg ára 5 frt, nagyé 10 frt.

Fischer Robert, vegyészettudora Bécs, 1. Johannesgasse 11.

Eladó ház és tanyaföld.

Hatvan-utcán közvetlen a tengeri vásártéren, az 1544. sz. alatt levő, közel 1000 öf kiterjedésű nagyszerű telek, melyen egyéb épületeken kívül egy 14 öf hosszú s 8 öf széles emeletes nagy traktár áll. — a legjobb minőségű **TANYAFÖLDDEL** együtt eladó. — Értekezhetni irántok **Telegy László** ügyvéddel.

HIRDETMEY.

A néhai Gyulai László hagyatéka csódtómegéhez tartozó könyvbeli activ követelések, melyek értéke 2407 frt 59 krt tesz, a csódhitelezők választmányának határozata folytán, a folyó 1882. évi január 16-ik napján delután 3 órakor a helybeli kir. törvényszék árverési termében nyilvános árverésen el fognak adatni, — mire a venni szándékozók meghivatnak.

Debreczenben, 1882. jan. 13.

A tömeggondnok.

ÁRVERESI HIRDETÉS.

A debreczeni „iparegyesületi takarékpénztár” által közhírré tétetik, hogy a nála előleg kölcsönök fedezetül következő számok alatt lett zálogtárgyak, u. m. 120, 323, 347, 513, 619, 645, 708, 940 és 973 — s azok közt különösen 27 drb debr. czukorgyári részvény a f. évi február hó 1-én delután 3 s következő óráiban a tásulat csapó-utca 335. szám alatti helyiségében törvényes árverésen készpénzfizetés mellett eladatni fognak, — mire a venni szándékozók ezenl meg hivatnak. Debreczen, 1882-ik év január 13-án.

Az igazgatóság.

LEITNER H.

BÉCSBŐL.

Ajánlja a jelen vásár alatt a legújabb párizsi divat szerinti nagy választéku elegáns kiállítású

TÉLI és TAVASZI

női (confection) ruha-készletét, u. m. felöltőit, paletóit, köpenyeit, utazó- és eső-köpenyeit.

Az árúhely a vásártéren saját épületében létezik.

Fogfájdalmak

akármilyen természetűek, hogy ha a fogak akár lyukasok, akár betömötték a hires **indus kivonat** használatával elháríthatók. E szer utólrhetetlenségével világhírré tett szert és egy családnál sem mellőzendő. Valódi kis üvegben 35 kraj czárjával. Egyedüli raktár itt Debreczenben **Dr. Rothschnok V. Emil** és **Mihalovics István** gyógyszerárában.

Debreczen, 1882 nyon atott a kiadó Kutasi Imre könyvnyomdájában,

IX.

R
ile intézend
s levelek vis

(T.)
beszédet
mint a m
Pálé volt.
kezdetben
avatlano
a felett:
jobbav
évi hiányo
désből” és
tette föl,
válságos
pont előt
mint jelen
jával c
gokat, n
a kiadár

Határ
Pál, még
zódésből”
Nem
czáfolgatás
czikkünket
beszélő
kik arra h
nak rá fel
egynémly
egy pár m
Mindj
nyay idejé
meg az on
zonyit sa
és régi po
milyen So
állításával
akar, hogy
eléri annak
hogy Tisz
erre nem
adósságok
és Tisza c
sülni a So
valamint a
meresztő n
szünk, ha
zük a def
szem, a T
val kisebb,
adósság és
mokkal ig
gyobbak a
bet költünk
geteg adó
tünk.

A „Debr
Elste

Irtá:
F
ED
Félte

— Igen
arczozal ad
fog megháza
mulva. S eng
leány, de ink
mily multság
épen nem aka
— S ez
felindulni s ra
férjed lesz, m
később szemr
vagyok s terv
Mande a
kesen bizott l
A benyo
reggeli társal
tudta s fájda
mellett, hogy
s lord Hartle
nyilvánított